

POSTANOWIENIE

29 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa G.C.

przeciwko M.C.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej G.C.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 16 maja 2024 r., I AGa 152/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od powoda na rzecz pozwanej z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi odpisu postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą, drugą i czwartą z wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11, nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10, nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.).

Zgodnie zaś z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że

istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.; z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, Nr 3, poz. 52; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156 oraz z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN: z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12; z 15 października 2015 r., III CSK 198/15; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15., z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17 z 5 października 2018 r., V CSK 168/18).

Skarżący upatrywał problemu prawnego - na tle art. 6 k.c. – ujętego w pytaniu, czy w postępowaniu gospodarczym o zapłatę podniesienie przez dłużnika (pозwanego) ogólnego tylko zarzutu o nieuznaniu powództwa z powodu braku wiedzy o funkcjonowaniu swojej jednoosobowej działalności gospodarczej stanowi podstawę do przyjęcia, że dłużnik skutecznie zakwestionował zasadność roszczenia opartego o zaksięgowane przez tego dłużnika faktury VAT, czy to na dłużnika w takim przypadku przechodzi ciężar dowodzenia dlaczego – mimo zaksięgowania przez siebie spornych w postępowaniu faktur VAT – nie stanowią one dowodu wykonania opisanych w nich zobowiązań. W związku z tym, że powyższe wątpliwości zostały ujęte w sposób kazuistyczny i odniesione do aspektów dowodowych należało stwierdzić, że nie odzwierciedlają one istnienia istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., które powinno zostać ujęte w sposób abstrakcyjny.

Potrzebę wykładni przepisów prawa skarżący odniósł do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1790) a konkretnie tego, czy stosowanie tego przepisu ten może być ograniczone w ramach wynikających z

art. 5 k.c. W orzecznictwie zostało już wyjaśnione, że w tego typu sprawach nie jest wykluczone powołanie się na art. 5 k.c. (uchwała SN z 12 grudnia 2019 r., III CZP 48/19, OSNC 2020, nr 9, poz. 69). Należy ponadto zauważyć, że rozważanie zgłoszonych wątpliwości interpretacyjnych nie ma też znaczenia dla wyniku niniejszej sprawy, skoro to powód powinien był udowodnić zasadność roszczenia, czemu jednak nie sprostał. Rozważanie tamowania roszczenia poprzez zastosowanie art. 5 k.c. wymaga uprzedniego wykazania zasadności roszczenia, nie koliduje to więc z przywołanym przez skarżącego orzecznictwem TSUE.

Oczywista zasadność skargi – w ocenie skarżącej - miała polegać na tym, że Sąd odwoławczy wybiórczo powołał się na art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c., pomijając jednocześnie treść art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. Skarżący wskazał, iż wskutek wybiórczej i niewszechstronnej oceny dowodowej dokonanej przez Sąd odwoławczy i nieodniesienia się do szeregu konkretnych zarzutów dotyczących ustalenia stanu faktycznego pozwalającego na prawidłowe zastosowanie przepisów prawa materialnego, powód został pozbawiony prawa do rozpoznania jego sprawy w obu instancjach. Oczywista zasadność skargi miała zatem wynikać z wadliwych ustaleń faktycznych przyjętych przez Sąd drugiej instancji, które nie podlegają kontroli w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Apelacyjny odniósł się do zarzutów dotyczących podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, co nie pozwala zaaprobować twierdzenia skarżącej o pozornym rozpoznaniu sprawy w drugiej instancji.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Grzegorz Misiurek

(M.M.)

[SOP]